

M.A. Examination 2017
Semester-IV
Sanskrit
Course : XIII (Literature Group)
(Prose & Poetry)

Time : 3 Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

Unit - I

1. Describe in simple Sanskrit, after Bāṇabhaṭṭa, the treatment of Prabhākara-vardhana's ailment at Dhavalagrha. 10

Or

Describe the early life of Bāṇabhaṭṭa as reflected in the Harṣacaritam.

2. Explain fully in Sanskrit with reference to the context - 6

नियतिर्विधाय पुंसां प्रथमं सुखमुपरि दारुणं दुःखम्।

कृत्वा लोकं तरला तडिदिव वज्रं निपातयति।।

Or

निग्राह्यतां चापलजातमिति नूतनतरवयसि निगृहीतेन्द्रियस्य निरवकाशेव मे वाणी।

3. Translate any one of the following passages into English, Bengali or Hindi - 4

(क) अहिं च तस्मिन् शून्येनैव च चेतसा चिक्रीड मृगयाम्। आरोहति च हरितहये मध्यमह्नो भवनमागत्योभयतो मन्दमन्दं संवाह्यमानतनुतालवृन्तः क्षितितलविततामतिशिशिरमलयजरसलवलुलितवपुषमिन्दुधवलोपधानधारिणीं वेत्रपट्टिकामधिशयानः साशङ्क एव तस्थौ।

(ख) अपरे परिपाटलप्रलम्बचीवराम्बरसंवीताः स्वाम्यनुरागमुज्ज्वलं चक्रुः। अन्ये तपोवनहरिण-जिह्वाञ्जलोल्लिह्यमानमूर्तयो जरां ययुः। अपरे पुनः पाणिपल्लवप्रमृष्टैराताम्ररागैर्नयनपुटैः कमण्डलुभिश्च वारि वहन्तो गृहीतव्रता मुण्डा विचेरुः।

Unit - II

4. Describe in simple Sanskrit the itinerary of the cloud as you read in the मेघदूतम्। 10

Or

What proper message यक्ष wanted to send to his wife through the cloud? Discuss elaborately in Sanskrit.

5. Elucidate the idea in Sanskrit (any one) - 4

(क) कामार्ता हि प्रकृतिप्रपणाश्चेतनाचेतनेषु।

(ख) के वा न स्युः परिभवपदं निष्फलारम्भयत्नाः

6. Explain fully in Sanskrit (any none) - 6

(क) शृङ्गोच्छ्रायैः कुमुदविशदैर्यो वितत्य स्थितः खं
राशीभूतः प्रतिदिनमिव त्र्यम्बकस्याट्टहासः।।

(ख) मेघालोके भवति सुखिनोऽप्यन्यथावृत्ति चेतः
कण्ठाश्लेषप्रणयिनि जने किं पुनर्दूरसंस्थे।।